

SKAUTLUS

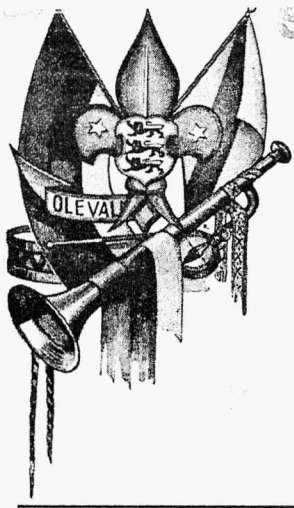
JUHISEID NOORTE JUHTIDELE

KOOSTANUD

Skautmaster H. MICHELSON

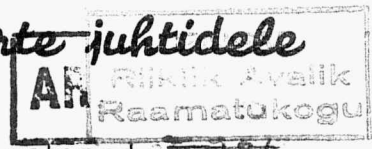

Skautlus

Juhiseid noorte juhtidele

110415

I vihk

Koostanud 781
skautmaster H. Michelson

Rahvuslik noorsoo isetegevus skautluse põhialustel.

Eesti skautluse väljakujundamiseks tuleb teha veel palju tööd. Tuleb püsiva järjekindlusega teha tööd üheskoos, kuni see liikumine Eestis üldiselt teadliku tunnustuse võidab. Selleks on tarvis skautluse põhialustel järk-järgult kohaneda lasta meie oludele, eestlase iseloomule, maa ja rahva tuleviku huvidel.

See on aga võimalik ainult siis, kui on rohkesti väarikaid juhte, kes on skautluse põhisüsteemiga hästi tuttavad ja omandanud võimeid selle süsteemi tegevuse ja töömeetodite käsitamisel, kohandama neid vastavalt Eesti poiste kalduvustele ja huvidel. Ja seda nii, et see poistesse mõjuks edasiviivalt, kasulikult.

Skautluse sünnimaal, Inglismaal, on skautlus välja kujunenud ühtlasel alustel just seetõttu, et seal on aja jooksul väikesest ühikust aastate kestel kasvanud ja arenenud suur hulk vanemaid juhte, kes omavahel selle tegevuse meetodid pikaaegsete tegelikkude kogemuste ja vastava kõrgema kooli kursuste (Gilwell) kaudu sedavõrd ühtlustanud, et selle töö juhtimine läheb otse mängleva kergusega. Teadagi, et veel suurema huviga oma suurt mängu mängivad poisid. Ja tagajärjed, need kõnelevad selget keelt.

Kahtlematult on see meile parimaks eeskujuks. Et meil on skautlus ligi paarikümne aasta jooksul avarat pinda võitnud, paneb see meile peale seega suuremad kohustused, et see liikumine ei jääks mitte juhuslikuks, mida ta küll ei ole, vaid saaks edasi areneda jõudsalt oma põhimõtete alustel. Neid põhimõtteid mitte üksnes sõnas ja kirjas, vaid rohkem just teadlikus käsitusviisis ja praktikas peame põhjalikult tundma õppima ja leidma võimalusi kõige laiemas ulatuses kohandada meie oludele. Selleks on vaja häid arenenud skaudijuhte. Selles seisab meie lähem ja kahtlematult kõige tähtsam ülesanne.

„Loe aeglaselt ja mitte korraga palju,
et iga mõte oleks sulle arusaadav!“

Selgitavaid ülestähendusi skautluse meetodis.

Skautluse sihiks on teha poistest mehed, kes on võimelised seisma omadel jalgadel, olles täisvõimelised fäitma oma kohustusi ja olema valmis ka teiste aitamiseks. Skautlus ei õpeta, kuidas ainult ära elada, vaid kuidas elada tõelist elu.

Selle saavutamise viisid ja teed on väga laialdased. Põhjanepavad on aga skaudi seadused ja töötus.

Need read ei ole mitte selleks kirjutatud, et igäühele otseselt midagi „kõtiga kaasa anda“. Ja ärge imestuge, kui nendes ridades leidub sedagi, mis teile varemini tuttav, pidage vaid meeles, skautlus pole mitte mõni akrobaatika või vägitükkide, trikkide ega ka imede maailma loetelu. „Hoidke skautlus lihtsana ja mitte kulukana, sellega tõuseb tema sisuline väärtus ja siht.“ „Need sõnad, kuulduna ühe tuntuma, ülemaailmlise kuulsusega vana skaudijuhi suust, ütlevad meile kõik. Nii siis, enne algatused ja tegevus ise, kõik hea tuleb pärast. Kui püüaksite kõik poiste eest ise ära teha, jääks nendele järele suur õõnsus, tühjus. See poleks aga ideelt mitte skautlus.

Julgustada, otsida ise, teha õigeid järeldusi ja näidata teid noorematele. Selleks tahavad need read siin ja ka edaspidi midagi pakkuda.

Skaudi seadused ja töötused annavad igäühele kätte parimad juhised enesekasvatuseks.

Salga töö süsteem on siin uueks alustoeks koostöö ja isikliku algatusvõime arendajana.

Kas tarvitseb veel meelde tuletada, et skautluses pearõhk pöörduv just iseloomu kasvatamisele sellest seisukohast, milliseid nõudeid tänapäeva tegelik elu ette seab.

Kõik, kes skautide mänguväljadel aastaid kaasa mänginud, on nüüd kindlasti teadvusele jõudnud skautluse sisulistes alustes, laagri, metsaõpetuse, luure ja looduseõpetuse väärtustes. Kui veel rõhutame käsitöö, mängude tähtsust ja teenistust igapäevse elu kõrgemate ideaalide hüveks, siis oleme ütelnud kõik.

Skautlus on vabaõhutegevus, igäüht rõõmustav ja virgutav. Järelduseks skautluse kahe peaharu — iseloomu ja tervise — arenemine.

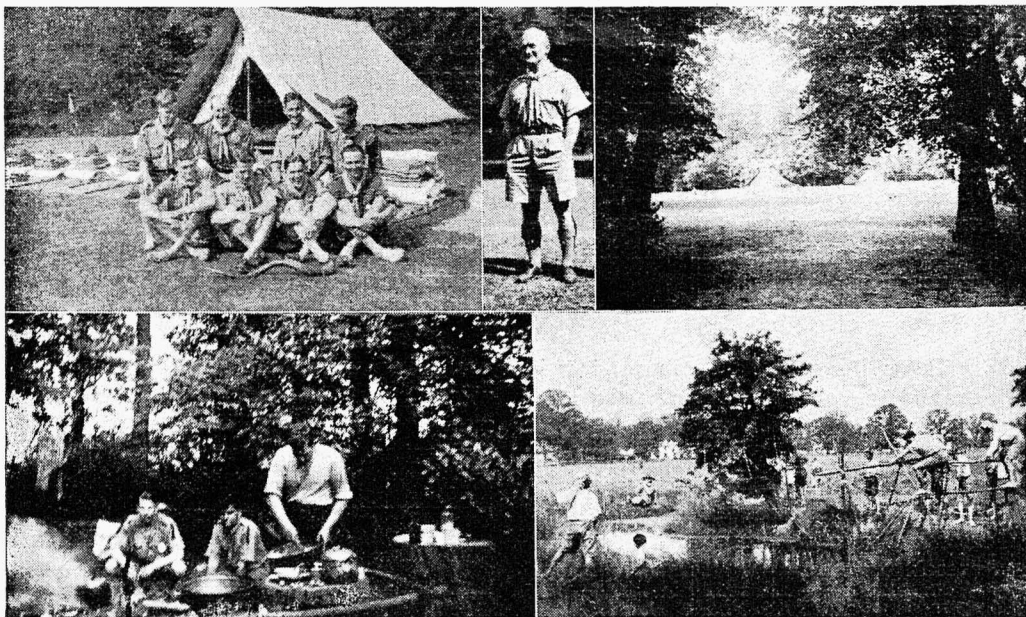
Skautluse töö teostub ikka ja alati praktika, mängu ja võistluse teel.

Skautluse töö väärtus ja tagajärjed ripuvad täiel määral noorte juhist, s. o. õigest juhtimise oskusest, et julgustada poisse tegevusele, mis mõjub neisse kasvatavalt, viib edasi. Noorte juhti tema ülesande juures ei saa kuidagi kõrvuti seada õpetaja või käsutajaga. Muidugi ei tähenda see seda, et õpetaja ei ole hea noorte juht. Noorte juhi autoriteet pole temale antud ameti või tiitliga, vaid seda on tema ise teeninud väärilise tegevusega poiste juures ja seda oskavad poisid hinnata, järgides tema eeskujut. Noorte juht on poistega, on poiste eneste usaldusmees, andes neile võimalusi ja julgustades neid algatustele ja isetegevusele.

Tabavalt ja lühidalt üteldes: noorte juht on julgustaja ja virgutaja, mitte aga sundija ega käskija.

Millele tuleb noori juhtida?

Poisse tuleb juhtida virgutades, et nemad ise tegevustes algataksid ja teotseksid huviga, s. o. poistes tuleb näidete ja vestluste kaudu tegevelust äratada huvi kasuliku tegevuse vastu, s. o. neid tuleb juhtida olukorrani, kuni meile sel-

Mälestusi Gilwelli laagrist.

Ülal vasakul: salk oma telgi juures, mõni minut enne hommikust ülevaatus; ees on näha kuulus Gilwelli signaal-sarv „oudou horn“, mille lord Baden-Powell ühelt oma reisilt kaasa toonud. Keskel: Gilwell-laagri suurjuht Mr. J. S. Wilson. Paremalt: osa Gilwelli õppelaagri peaväljast. All vasakul: osa ühe salga köögist. Paremalt: iga salk on ehitatud silla.

gub, et poisid tahavad õppida ise, sest selle tegevuse hea mõju on neile teadlikult sisse istutatud.

Et aga poisid üksikult nende huvide ja kalduvuste kohaselt kasulikule tegevusele rakendada, selleks on vaja aga kindlat, katsetatud süsteemi. Skautlik kasvatusviis tunneb vaid ainult üht ja nimelt **s a l g a s ü s t e e m i**.

Salk ja salga töö on elulisemaid avaldusi skautluse meetodis, mitte tema vormiliku koosseisu, vaid just avarate ja väarikate tegevusvõimaluste esiletõstmiseks. Sellel süsteemil on avarad tegevusvõimalused, kuna ta ei ole mingil tingimusel piiratud klassisüsteem või skolastilise kasvatusvormi. Ei, skautlus on poiste eluviis. Ei ole teist liikumist, mis oleks vääriline asendada skautlust just vabaõhu vendluse ja seltsimehelikkuse aate poolest, seda enam, et skautluse süsteem viib avarale

isiklikule koostööle tegevuses ja seda ühiste huvide alusel. Nii töötavad skautide juhid alaliselt käsikäes kui mees mehega, samuti järgivad poisid isekeskis; seal aga ei puudu kõige tihedam koostöö juhtide ja poiste vahel. Ikka käsikäes. Skautluse töös võiks noorte õpetajaid õieti mõista vanemate vendadena. Kõigis poiste ettevõtetes, olgu nelja seina vahel, väljas, laagris, metsas või vee peal, sammutakse käsikäes. Poisid õpivad ise, järgides oma juhtide eeskujut, kasustades nende oskusi ja teadmisi, püüdes järele aimata. Juhtidele aga toob see vabaõhu vaatlus ja nooremate julgustamine kaasa uusi kogemusi ja tervislikku meelelahutust, uut elujõudu. Siinkohal on juhtijal võimalused viia iga poissi eraldi iseseisvale arenemisele, käsitledes neid kui erinevaid probleeme ja sealjuures koondades üksikute erinevat isetegevuslikku tööd koostööks teatud

ühiku (rühma) üldhvides. Nüüd peaksime teadlikud olema salka, s. o. individuaalse ja rühma kui kollektiivse töö meetodite vahekorradest. Ainult mõlemad üheskoos kujundavad tervikliku kasvatusüsteemi.

Sellest nähtub, kuivõrd täiesti erinev on skautlik kasvatusviis tänapäeva kooli- ja teistest kollektiiv-õpetuse süsteemidest ja nende juhtimisviisist.

Salk ja rühm.

Püüan üsna lühidalt tabada individuaalse ja kollektiivse, s. o. salka ja rühma koostöö mõisteid.

Nagu eelpool tähendatud, on salka töö süsteemis lõpmata palju võimalusi iga poissi juhtida vastavalt tema huvidele ja kalduvustele, n. ö. teadlikule enesekasvatusele, mis teostub sobivas õhkkonnas või ümbruses ja mille tulemuseks on iseloomu kujunemine. Muidugi on selles kaaluv tähtsus juhtija headel kogemustel ning järgimine eeskujule.

Rühmas on salkade tööd ühtlustavaks teguriks rühma nõukogu, millest osa võtavad kõigi salkade juhid, eesotsas rühmajuhiga. Rühmajuhiks on vastava eelharidusega kogenud juht (skautmaster). Selle nõukogu ülesandeks on töö juhtimine ja ühtlustamine salkades, nii, et poisid ise (oma salgajuhtide kaudu) kokkuleppel, omadel huvidel, toetudes skautluse põhialustele, määraksid oma töö ja tegevuskava. Vanem juht on vaid julgustajaks ja virgutajaks ning hoiatajaks siis, kui tarvis on midagi ära hoida, s. o. kui poisid omas isetegevuslikkudes avaldustes kipuvad sihist kõrvale kalduma.

Selle nõukogu ülesandeks on ühel ajal määrata rühma tööd ja ühtlustada salkade tegevust praktikas, mängus, võistlustes; üldiste tegevuskavade koostamine jne.

See nõukogu rühmajuhi juhtimisel võib ka teotseda kui üks salk, olgu see siis juhtide salk. Rühmajuhit, koondades

salgajuhid, instrueerib neid lühidalt teoorias, tegeldes praktilise tegevuse ja mängudega. Sel kombel on salgajuhtidel alati käepärast materjal, et hiljemini omakorda seda edasi kanda oma salkades. See võimaldab salgajuhtidel kui poistel edasi areneda ettevalmistudes eriti I järgu eksamile, õppides juhi kogemusi, ühel ajal aga tunda endid isekesis skautlikkude mänguseltsilistena.

Sel teel on täiesti seletatav, kuidas võib noorte poiste eneste keskelt valitud noore juhi töö kanda head kasvatavat vilja. See on üks kandvamaid skautluse meetodi põhialuseid ja ka tõde, mis köidab poisse huviga oma liikumisele ja rõõmustab oma juhtijaid märgatavate edusammudega.

Sellest võime ka mõista, kui väärtusetuks või vähese väärtusega tegevuseks muutub töö skautide ühikus, kui seesugune kindlasüsteemiline koostöö, kuid igal juhul noorte eneste tahteavaldusel, peaks puuduma.

See tõde teeb meile selgeks, kuivõrd suure vastutuse võtavad endi peale skautid juhid poiste tuleviku eest.

Skautide rühm.

Nüüd heidame pilgu rühma kui terviku töö korraldusele. Eeskätt tähendan, et rühmale ei tohi vaadata kui bürokraatlikule asutisele, vaid kui tööallikale, mis väldib paberlikkuse.

Paberlikkus või bürootöö olgu rühmas võimalikult lihtsal, kuid ülevaatlikul süsteemil. Ta ei tohi olla kuidagi tõkestuseks rühma elulisele arengule poiste silmis, eriti käib see majandusala kohta, mida puudutan hiljemini. Välja arvatud olukorrad, kus poistele tahetakse pakkuda võimalusi erialaliste oskuste omandamiseks.

Peaks vist olema kõige normaalsem olukord, kui rühma juhatus (vanem oma abidega, juht abiga, eriolukorral sekretär või vanem salgajuht) need ülesanded noortest täiesti eraldatuna hoiab.

Rühma nõukogu kui ka rühma juhtide kohustused rühma kui terviku tegevuses ei seisne mitte tegevuse ja töö enese teostamises, vaid tegevusvõimaluste juhtimises poiste kättesse.

Rühma juht ja tema abi töö on kooskõlastatud vastastikkuses kindluses ja usalduses. See teostub käsikäes. Üldiste kavade ja praktiliste ülesannete väljatöötamisel töötatagu ühiselt. Rühma juhid on algatajad ja töö ühtlustajad, salgajuhtidel on aga alati võimalus oma sõna kaasa öelda ja asjalikke soove poiste seisukohalt tuleb igal juhul arvestada. Lõppotsuse annab ikkagi rühma juht, see avaldatakse abijuhil ja salgajuhtide poolt kas ringkirja, teadetetahvli või tegevusraamatust ettelugemise teel.

Igal juhul tegevuskavade määramisel on eelistatud kõigi rühmas tegelevate juhtidega jõuda kokkuleppele.

Teisel juhul võib ka tööjaotust korraldada sel moel, et rühma abijuht on rühma juhi asendaja ja rühma juhil ei tarvitse arutleda peensustega.

Rühma abijuhile langevad ka asjaajamise ülesanded, aruannete ja tegevusraamatu pidamine. Selleks võib aga ka olla eri sekretär, nii kui soovitakse ja kuidas aga võimalused paremini eeldavad.

Kokkuvõtlikult, kõik rühma töökavad töötab välja rühma nõukogu, mis koosneb rühma juhust, abijuhust ja salgajuhustidest.

Teine olukord, ühe juhi rühm.

Juhul, kui rühma juhtijaks on vanem juht ja temal puudub vastavalt abijuht, võivad teda abistada üks või rohkem vanemskaute. Salgajuhtide kaasabi aruannete, tegevusraamatu, kirjavahetuse ja muil ülesannetel on eelistatud.

Kavade.

Skautlus on mäng, kuid hea mäng nõuab kindlaid eeldusi selle heaks korradaminekuks. Ükski juht ärgu mingi koondusele, kui temal puudub kava.

„Tuleb teha ülevaade mängu reeg-

litest, hoolsalt selgitades enesele võimalusi, valmistades ja korraldades mänguväljad või mängupaiga, määrates tähtsajad, abinõud, arvestades igasuguseid üksikasju. Iga spordimees ja sporditegelane teab, et igasugune mäng nõuab põhjalikku ettevalmistust. Samuti kui iga hea mäng nõuab eeltööd, nii ka skautlus. Ja kui siis mänguaeg saabub, siis mäng rahuldab kõiki.“

Juhtija, koostades kavasad koondusteks või andes nõu salgajuhtidele, pidagu aga eriti silmas, et skautlik töökava ei ole mitte šabloon, millest tuleb krampilikult kinni hoida. Ei, see on juhiste kogus, et mitte lasta poisse tegevusetaks olekusse koondusel. Tekib aga koonduse kestel või enne seda häid algatusi poiste eneste poolt, põimitagu need kavasse ja antagu ikka ja ikka võimalusi poiste enesealgatusile. See ongi üks skautluse süsteemi kandvamaid aluseid.

Üks tuntuim inglise skauditegelane kirjutab salga töökavade asjus kommenteerivalt: „Pidage meeles: laske poistel välja töötada mõned asjad nendel endil.“

Tegevusülevaated, aruanded.

Asutis, milline ei pea aruandeid, kaotab oma õigused ja väärtuse.

„Rühm, milline ei pea aruandeid oma töös või teeb seda juhuslikult, kaotab oma väärtuse.“

„Tohohoo, kas siiski ikka paberipuutus?“ — küsite nüüd.

Seda siiski mitte. Asjatut paberipuutus võib põhjustada ainult juhuslikkust, kui tehakse palju kasutatud tööd.

1) Tegevusraamat rühmal ja juhil oma isiklik ülestähenduste märkmik. Et tegevusraamatu moodus meil peaaegu üldiselt päris õnnelikult lahenenud, ei tarvitse selle juures enam peatuda. Märksin, et see olgu rohkem vahelduv kroonikaraamat kui protokollide ja käsundite register.

2) Rühma juhi isiklik märkmik sisaldab ülestähendusi, mis temale

kui juhile pakub tähtsaid andmeid iga poisi kohta eraldi, kui tahetakse poisi kasvatust viia järjekindlalt edasi. Need on ülestähendused, mis pakuvad juhile erilisi väärtusi ja kergendust tema töös. Selles märkmikus tähendatagu iga poisi kohta rühmas eraldi ülestähendusi, nagu jooni poisi iseloomu arengu, edu jm. kohta vastavalt skaudikatsetele ja ülesannetele. Need järjekindlad ülestähendused annavad poisi arengust ajajooksul selge pildi.

3) **Salga tegevusraamat** peetakse salgajuhi poolt, sisaldades rohkest kroonikat ja informatsiooni kui isiklike andmeid.

4) **Vaatlusraamat** sisaldab artistide, kunstnikkude, ajakirjanikkude ja teiste andekate rühma liikmete ülestähendusi nii kujutatavalt kui ka kirjas. See raamat pakkugu algupärast kaunidust, sellepärast olgu ka sissekanded stiilselt ja šabloonilt vabad. Väliselt nägus, tugevast kõites. Ilusaim kingitus mõnelt vanemalt sõbralt. See raamat pakub erilist huvi just uustulnukaile ja on ka kõigile külastajatele vaatamisväärseks asjaks.

5) **Laoraamat** (vararaamat) peetakse rühma abijuhi, rühma juhi või selleks eriti valitud salgajuhi poolt. Seda võib ka pidada keegi vanemskautidest, kuid siis ka ainult seda ülesannet.

6) **Rühma nõukogu protokolliraamat** peetakse vanema salgajuhi poolt. Nõukogu on rühma tegevuse põhi ja suunaandja. Tema seisukohad tulevad hoolsalt protokollida, teadetahvlile asetada või muul teel rühmale teatavaks teha.

Kolmikrühmituse süsteem.

Rühmitis*) koosneb hundipoegadest skautidest ja vanemskautidest, s. o. kolmest erinevast osast. Kõigi siht või teekond on ühine, kuid astmelt erinev.

*) Sobiva eestikeelse nimetuse puudusel kasustan sõna „rühmitis“ (Scout Group).

Rühmitise töös võime näha, kui hundipoja lubadus areneb täielikuks skaudi töötuseks ja kuidas skaudi töötuse tähendus võtab reaalse kuju, kui poisist saab mees.

Nii siis, siht on ühine, töökava ja töömeetodid aga erinevad.

Hundipoegluse teed käiakse romansside, muinasjutude, jutustuste, mängude, mänglevate etenduste, vestluste, testide ja katsete kaudu vahelduvalt lühida tegevushooga.

Skautide tegevus kannab enam aktiivsust ja algatusi. Poisid jagunevad osakondadeks, nn. salkadeks ja on juhitud nende endi keskelt valitud juhi kaudu, moodustades ja arendades ka rühma ja selle tööd; õppides ise vanemate juhtide virgutusel ja julgustusel asju toimetama ja teotsema.

Vanemskaudid, kes töötavad „klubides“ (Grew), on skautide tööd asendanud nüüd rohkem teiste teenimises, viies skautluse sihid ja ideaalid igapäevsesse ellu, rakendudes omas tegevuses ühel ajal nii väljaspool kui ka skaudiliikumises eneses.

Seesugune kolmikrühmitise moodus võimaldab skautluse tööd korraldada nii, et igaüks oleks oma vanuse ja tegevuskalduvuste kohaselt rakendatud. Nii pole karta, et poisid alla 12 aasta on juba skautide teadmiseni jõudnud, ja teiselt poolt pole karta, et noormehed haavuksid „laste mängus“ ja veel enamgi, et täies kasvueas poisid ei pääseks enneaegselt meeste ridadesse ja ei õpiks omadusi, mis mõjuksid negatiivselt.

Rühmitise juht (The Group Scoutmaster).

Tavaliselt kolmikrühmitises skautide osa (rühma) juht on ühtlasi rühmitise juht. Mõnel juhul aga ka hundipoegade või vanemskautide juht.

Rühmitise juht on rühmitise kui teraviku kaitseja ja hoolekandja. Täielik erapooletus. Ta on kõigi nooremate juhtide juht ja sõber. Nii tunnevad juhid,

et võivad oma raskustes ikka tema poole pöörduda. Temal ei tarvitse siiski mitte alati vahele astuda, kui mõni asi viltu läheb. Ta peab tundma mõndagi kõigi kolme töö meetoditest, lugedes raamatuid, omandades võimalust mõõda ikka ka praktilisi kogemusi. Ta peab tundma poisse sama hästi kui juhte.

Rühmituse nõukogu

koosseisu kuuluvad kõik juhid rühmitises, eesotsas rühmitise juhiga. Koondused on rohkem vormilikud, kuid korrapäraseid ja töö huvides. Rühmituse nõukogu ülesandeks on juhtide vahel sõbraliku koostöö säilitamine ja vastastikune abistamine ühikute tööülesannetes. Tema otsestest ülesannetest võiks nimetada:

ühikute tegevuskavade kokkukõlastamine ja teatud määral ühtlustamine;

uued tegevusavaldused;

majandusasjad;

ühikute tegevusaruannete ärakuulamine;

kõrgematelt instantsidelt kaasabi nõutamine;

igasuguste raskuste võitmine.

Ühistest ülesannetest võiks mainida:

ühised näitused või käsitööde müük;

ühised vanemate õhtud;

tseremooniad kahe ühikuga koos, nagu hundipoegade ületuleku tseremoonia hundipojast skaudiks, samuti elulise jutustuse tseremooniaid skaudi üleminekul vanemskaudiks, ühised märgid või tunnused.

Hundipoegade, skaudi- ja vanemskautide juhtide ülesandeks rühmitise koostöö alal on sideme pidamine oma lähedasema osa (hundipojad-skaudid, skaudid-vanemskaudid) juhtide ja vanemate liikmetega ning aidata oma poisse õigele edasipüüdmisele, järgneva astme kättesaamisele.

Lõpuks:

„Tüli ja kadedus ei tohi osa mängida skautluses.“

Isiklik eeskuju ja näited skaudi seadustest kinnipidamises juhi seisukohalt on hea rühma alusmüüriks.

Tuleb teha oma parem, et hoida head tegevust ja pidada kinni täpsusest.

Majandusala.

Skautide organisatsioonis peab rahalistes toimingutes olema äärmiselt täppis.

Skautmasteri kui juhi töö oleks suuresti takistatud, kui tema peab ka majanduslikke asju ajama.

Siin tuleb eelistada rühmas või, veel soovitamam, kogu rühmitise peale leida nn. majandusjuht, üks vanem tunnustatud noorte sõber. Meie oludes sobiksid need ülesanded kõige paremini rühmavanema abile. Kutsutagu ellu poiste vanemate hulgast valitud või väljastpoolt palutud tunnustatud isikutest komitee, kes võtaks rühma majandusliku juhtimise enda kätte, olles kontaktis kohaliku üldise skaudisõprade seltsiga. Ja kui rühmal on ette näha regulaarseid sissetulekuid, siis juba katsuda rühmale soetada midagi püsivat ulualuse või vara näol.

Teine küsimus on poiste isiklikud võimalused majanduse alal.

Vanemate hulgast kostab vahest nurinat, et skautlus nõuab palju kulu. Ma kasustan siin jälle ühe tuntuma autoriteedi väiteid: „Laske skautidel tarbeid ise valmistada ja mitte kõike osta valmilt. Hoidke skautlus lihtsana ja mitte kulukana.“

Eeskätt tuleb luua vanematega teatud koostöö võimalused, kus neile selgelt näidata saab, et need kulutused, mis skautlus nõuab, pole mitte asjatud. Teiseks tuleb virgutada poisse, et nemad töövaheajal püüaksid ise tegevust leida, et endale tarvilikud skaudi tarbeasjad ja laagriraha ise teenida. Muidugi tuleb vanemail juhtidel ka püüda poistele teenistusvõimalusi leida. Kolmandaks

aitab asjast üle ka kokkuhoid. Peame katsuma poistesse viia teadvuse, et kõike ei tohi vanematelt nõuda, vaid neile ja iseenesele head meelt valmistada selle läbi, kui ka ise midagi muretseda suudetakse oma raha eest.

Skaudi seadused ja töötus.

Skaudi seadused ja töötus on esimesed nõuded, mida iga poiss peab õppima, sest nende teadmine ja mõistmine on tähtsaim.

Peateed, mille kaudu on parimaid väljavaateid skautluse sihi saavutamiseks, on skaudi töötus ja skaudi seadused.

„Kõik skautluse tegelikud avaldused, kui need õieti väljendatud, on tuletatud skaudi töötuse ja skaudi seaduste mõistetest ja edasi kantud tõelises skaudi vaimus“ (P. Everett: Boy Scouts by Gilcraft).

Skaudi seadused on ühel ajal kõlbavad seadused kogu inimkonnale ja nad on väljendatud sõnastuses, mis poistele kergesti arusaadav. Skaudi seadused oma väljenduselt ei ole sundivad, vaid selgitavad ja eeskuju andvad. „Skaut on...“, mitte aga „sina pead“ või „skaut peab...“

Skaudi seadustel on otsene mõju, kuna nad on tihedas kooskõlas igapäevse eluga. Nad juhivad õigele eluteele, oma isamaa armastusele, uhkuseks oma maale, kasvatades usku oma juhtidesse, austust vanemate vastu; meie võime isegi loota inimlikkuse ja usalduse loomist teenistuses; nad õpetavad heatahtlikule suhtumisele oma seltsiliste töösse nii koolis kui mujal.

Kui poiste juhid on võtnud skaudi seaduste mõju oma sisemiseks minaks, teinud need oma harjumuseks, siis on ka kerge poisse juhtida.

Poistele tuleb teatud aja kestel skautluse mõiste kätte anda tegevusega, eriti aga tegelikkude näidetega, vestluse või teotsemise kaudu vastavalt tegevuse õpetusile ja sündmusile.

Skaudi seadused viivad julgusele välja panna oma võimeid ja jõudu, kui tarvis, korda saata tegusid teiste kasuks.

Klassi või rassi vahed ei ole mõõduandvad, tähtis on igäühe väärline hindamine.

Viisakus on raskelt mõistetav sõna, kuid näited ja eeskuju viivad tegelikus viisakuse tundes kergelt arusaadavusele. Väga harva esineb, et poiss ei ole džentlmen looduse vastu, seda tuleb temas alal hoida.

Loomade- ja loodusearmastusele juhivad skautluse põhialused.

Vilistada ei ole raske ja see aitab jälle õppeteedel üle raskustest, naeratada on kergem, kui esile tuua sünget pilku.

Kokkuhoidlikkus? — „Mis see siis tähendab?“ — „Kasulik“. „Õnnelikkus?“ — „Jaa, meie mõistame, mitte üksnes sentide kogumisest ei ole jutt, ei, see on laialdasem mõiste, palju-ütlev.“

Puhtus, — poisid ei ole sead, nendel on teatud instinkt puhtuseks. Igas ümbruses puhtus ei püsi. Anname hea ja terve ümbruse, siis on nad ikka puhtad.

Skaudi seaduste mõiste eeldab oma mõju kaudu loomulikku kokkukõla saavutamist nii, et see võimaldaks üheskoos harmoonilise koostöö ja vastukaja poiste tänulikkuses. Meie võime isekeskis selles kahelda, see ei tähenda aga, et võime kahelda poistes. Nendel on oma kujutlusvõime, omad õhulossid või oma maailm, meie võime aidata hoida neil skaudi seadusi alati silme ees. Hoiaime skaudi seadused nende igapäevses tegevuses, olgu see rühma või koduses elus. Kirjutage need silme ette ja küsige, kas on keegi skautidest andnud skaudi seadustele aukoha oma magamisaseme kohal seinal?

Skaudi seaduste rakendus ei ole mõeldud erijuhtudel, vaid igapäevses elus. Andke neile seadustele eeskätt

enese juures eriline tähtsus. Tooge nad oma vestlusse, mitte vägivaldselt või vastu tahet, vaid kui taval. asja igapäevsest elust ja vestlusest.

Arge jultlustage ega ülistage nendega, vaid elage nende järele, nad panevad teid mõtlema omas ülalpidamise elu teadmatuses, viies skaudi seadused oma ellu.

Poisid on agarad järgnema ja ometigi nad ise ei märkagi, et nende elu sõltub kellegi eeskujust.

Kõrgemaid ideaale ei saavutata kinises ruumis, need vajavad valgust ja õhku, et kasvada, nagu lilled seda vajavad.

Julgustage poistes usinust ja hoolt skaudi seadustest kinnipidamiseks ja aida neid nende raskustes, pettumustes, püüdkes ka vanematele selgitada, milline mõju on skaudi seadustel nende pois-tesse.

Skaudi seadused on põhjapanev osa kogu liikumises.

Kõneldes skaudi seadustest kui oma alusmüürist, siis võime ehitada hästi ja kindlasti.

Skaudi töötuse mõju.

Skaudi töötuse tseremoonia olgu lühike, kuid mõjuv. Juhtidel peab täiesti selge olema töötuse andmise kord. Et saavutada kestvat mõju ning väärtusi, peab tseremoonia olema sügavamõju-ine, tähenduselt selge ja arusaadav kõigile.

Oma iseloomult on selle tseremoonia ülesandeks teha poisist skaut, s. o. tubli noor kodanik.

Kogu skautlik kasvatussüsteem põhjeneb individuaalsel printsibil, nii ka töötus, ja et töötus täidaks oma ülesande ja temal oleks tarvilik mõju, tuleb hoiduda massilisest töötusandmisest, kaks või kolm poissi ühel korral on küllaldane, eelistatavam ainult üks.

Kui poiss näeb, et teised rühma liikmed hindavad tema ees seda tseremoo-

niat kõrgelt, kogunedes kõik pidulikult kokku, siis aitab see omakord kaasa otseste mõjuga tema silmis. Kui poisile tema kohustusi meelde tuletatakse küsimustega, selgitatakse sündmuste tähtsust ja teadmist, et sellest momendist on tema täisõiguslik skaut ja suure ühise vendluspere liige, siis pole kahtlust, et see tseremoonia aitab palju kaasa seaduste ja töötuse tähtsuse mõistmiseks ja siitpeale skaut teeb oma parema, et areneda tubliks iseseisvaks kodanikuks.

Peetagu silmas:

Põhjalik ettevalmistus täies ulatuses üksikasjadeni. Algaja ettevalmistus, siis instrueerimine skautmatri poolt seaduse ja töötuse mõistes (seda mitte kogu skaudi eksami ulatuses, ka mitte ainult töötuse tähenduses).

Tseremoonia läbiviimiseks sobiv ümb-
rus.

Peaülesanne on täita rühmajuhil (skautmatriil), kes aga peab jääma ikkagi töötuse andmise läbiviijaks, mitte rivistajaks ega muuks.

Kohalviibivat vanemat või kõrgemat skaudijuhti palutagu ütelda lühike ju-
tustis lõpuks.

Tegelik tseremoonia tuleb teostada lühidalt, pühalikult, lõpeb kohustuste meeletuletuse ja õnnitlusega.

Tähtis on kõigi osavõtt, sest tseremoonia jätab oma mõju mitte üksnes töötuse andjaisse.

Suur tähtsus on väikest tähelepanu pöörata vanematele rühma liik-
metele.

Skaudi fõotus ja kohustused.

Töötus teeb poisist skaudi ja teeb neist kahest ühe.

Töötust, mis on vormilt sarnane kõikjal, nõutakse kõigilt poistelt ja mees-
telt, vanadelt ja noortelt, enne kui nad võivad kuuluda skautide peresse.

See on põhi, millest väljub terve skautlus, andes talle elu.

Kas see ideaal pole liiga kõrge harilikule poisile?

Vastus on jaatav, kui poiss on üksik. Kuid ta pole üksik, teda aidatakse kõigi teiste skautide poolt ja lõpuks nõutakse talt ainult seda, mida ta suudab anda.

Mõned on nõrgad, teised tugevad, kuid kõik võivad anda oma parima, kui selleks on tahet ja abi.

Nii et iga poiss, vaatamata ümbruskonnale, võib püüda selle ideaali saavutamist. Ideaali, mis on kergesti saavutatav, võime vaevalt nimetada ideaaliks.

Kui poiss oma püüetes jõuab iga kord kaugemale, — kes ütleb, et ta seda kord ei saavuta?

Harilikult on kahtlejad need, kes unustavad selle skautluse eluallika, kes unustavad selle ega kõnele sellest oma rühmale.

Kas õpetada või mitte õpetada, on vahel küsimuseks, kui tuleb kõne alla skautluse moraalne ja usuline külg, kuid mitte õpetada on siiski viga, sest see võib jätta poistes mulje, et see külg skautluses pole üldse oluline.

Eitav seisukoht loob ka sama mulje, paljud meist ei taha seda mõista.

Meie sihiks pole praegu vaadelda töötuse kõiki 3 külge. Piirdume vaid kõige tähtsama ja paljudele meist kõige raskemaga.

Kohustused Jumala vastu.

Selle liikumise usulised põhimõtted leiduvad 10-ndas seaduses. Need põhjenduvad vastastikusel austusel. On tähtis, et võetaks seda enam arvesse ja et oleks laialdasemalt teada skautluse suurjuhi arvamine, nagu ta kirjutab seda „Scouting for Boys’is“: „See organisatsioon kaotaks oma mõtte, kui ta ei tooks oma liikmeid Jumala tundmisele.“

Inimeste arusaamised kohustustest Jumala vastu erinevad vaid üksikasjus, kuid põhimõte on sama, et kõrgemad asjad elus kuuluvad Jumalale, et need on Tema kingitus meile. Meie peame kasutama neid ande meelepärastel Te-

male. Meie ei tohi neid unarusse jätta ega varjata, vaid peame arendama neid võimaluste kohaselt.

Kuidas seda teha?

Kõigepealt peame uskuma, et me suudame mõjustada oma hoolealuseid heale ja siis peame tarvitama seda mõju.

Kindlad reeglid ja eeskujud käivad siin käsikäes. Üks pole hea teiseta.

Reeglite all pole mõeldud jutlustamist, on teisigi teid, kuidas edasi anda jutustist, ilma jutluse kõrvalmaitseta. Võib kasustada lugusid igasugustest allikatest ning maadest. Need ei tarvitse olla alati minevikust, ka olevikus leidub mehi ning naisi, kelle elu on kirjeldamisväärne. Peamiseks nõudeks on, teha neid poistele elavaks ja reaalseks.

Erilised päevad, nagu rahu allakirjutamise päev, annavad võimalusi, mida peab kasustama, kuid ka äripäevad esitavad selliseid juhuseid. Ei ole tarvilik piirduda ainult pühapäevaga, et skaudile usku õpetada, see olgu igapäevseks elunõudeks.

Laagrielu tihti võimaldab seda, eriti täherikkad ööd tulelõkke ümber, kus mõned vaikuses mõdasaadetus silmapilgud võivad meele jääda tervek eluks.

Tuleb näidata, et looduslik ilu tuleb Jumalalt ja viib meid uuesti Tema juurde tagasi.

Üheusulistes rühmades peavad juhid kaasa töötama õpetajaga, mitte olema passiivsed.

Rühmades, kus esineb mitu usulahku, on enam raskusi ning tuleb alguses ettevaatlikult maad kuulata.

Kõigepealt peab skaudijuht teadma neid kohustusi, mida usk kellelegi peale paneb, peab võimaldama — eriti laagris — poisile oma usu kommete täitmist.

Rühma koosolekutel võib pidada vabatahtlikke palveid, kuid tuleb vahetada nii palveid kui ka palujat.

Kõigil peab olema vaba aega selleks, et minna jumalateenistusele.

Peab hoolitsema selle eest, et need oleksid tõesti skautide eneste palved, lastes neid võtta osa, valida koraalid ja palved ning lugemised ja andes isegi võimalust kõnelemiseks.

Olgu veel tähendatud, et skaudijuhi ja skaudi vahel peab valitsema usaldus ja seltsimehelikkus, mis aitab enam kui kõik muu.

Skaudijuhi võimalused poisi mõjustamiseks tulevad just isiklikkudest kõnelustest, neid tuleb kasutada ning peab mees pidama, et „püüda õpetada skautluse põhimõtteid ilma põhjapaneva alusega usus pole kõigiti õiglane poisi vastu“.

Juhtide ettevalmistus.

Harjutuskoondusi.

Tahtes anda selgemat ülevaadet nn. juhtide eelkursuse (maleva harjutuskool, District Training Course) tegevusmeetoditest ja ühtlasi näpunäiteid skautide rühma tegelikuks tööks, esitan järgnevalt mõned koonduse kavad, mis on kogemuste najal läbi katsetatud ja andnud ainult häid tulemusi. Koonduste kavadele järgnev ja osaliselt eelpool toodud seletuste käik võimaldab ka lugejale omandada vastavaid kogemusi ja neid rakendada rühma töös. Muidugi on väga soovitav, kui iga skautide maleva juures välja kujuneb oma harjutuskool, kus vilunud juhi juhtimisel enamarenenud juhtidest ette valmistatakse skaudijuhte üldisteks skaudijuhtide kooli kursusteks. See ongi meie eelseisev ülesanne. Seega oleks maleva harjutuskool mõeldud järgneva astmena pärast salgajuhtide kooli.

Olgu tähendatud, et kõik käesolevad ülestähendused ei ole mitte selleks, et neid täpsalt ellu viia.

Ma loodan, et need on juhised juhtidele nende töö kergendamiseks ja iga juhi omad kogemused aitavad veel palju kaasa asja edasiarendamiseks.

I koondus.

Pidage meeles:

igaks koonduseks tarvilikud vahendid, mänguabinõud jne.

(Kestus vaheajaga mitte üle 2 tunni.)

1. Salkade jaotus, sissejuhatus, salkade nimetused, juhid, rivistumine (15 min.).
2. Mäng. Üks või kaks elustavat skautlikku mängu (10 min.).
3. „Skautluse meetod“. Materjal käesolevas vihus, „Skautl. teel“, lk. 7—28, „Sk. käsiraamat“ II tr., lk. 7—16 (25 min.).
4. Riviharjutused märkide ja signaalide, eriti kätesignaalide järele. Püütagu rivi juhtida hääletult. Materjal käesolevas vihus (10 min.).
5. Lipp, eriti rahvuslipp, lipu tõstmine näitlikult. „Sk. käsiraamat“ II tr., lk. 49—50. „Skautl. teel“ lk. 162—163 (10 min.).
6. Skaudi tervituse, selgitada üksikasjades näitlikult, lasta demonstreerida. Materjal käesolevas, „Sk. Sktl. teel“, lk. 181—182; „Sk. käsirmt.“ lk. 36—37.
7. Teemärgid, salamärgid. Näitlikult (soovit. tabelid). Materjal käesolevas, „Sk. käsirmt.“ lk. 54—57.
8. Sõlmede demonstratsioon.
9. Mäng.
10. Koonduse lõpetamine.

Ülesanded järgnevaks koonduseks igale osavõtjale:

- 1) Sõlmed. Sõlmi õpitagu üksteiselt, joonistised olgu ainult võrdluseks
- 2) Muretseda kaustik ja nõör sõlmisteks ning harjutusteks.

II koondus.

Pidage meeles:

koonduse kava on vahelduv, vestlus, mäng, harjutus, võistlus. Salgasüsteemis!

1. Avatseremoonia (10 min.).
2. Sõlmimismängud (10 min.).
3. Sõlmede kordamine. Tegelikult (15 min.).
4. „Salga ja rühma töö korraldus“. Salgasüsteemi ja rühma koostöö mõisteid. Materjal käesolevas vihus ja „Skautl. teel“ lk. 207—209 ning „Philips, Salgasüsteem (25 minutit)“.
5. Nelinurkne köidis, demonstreerimine ja tegelik ülesanne salkadele: igal salgal lasta kinnitada neli keppi nelinurkselt üksteise külge („Sktl. teel“ lk. 67, joon. 29—3-a põhimõttel). Juhiseid „Sk. ksrmt.“ lk. 59 (20 minutit).
6. Kimi mäng. Salkadevaheline võistlus: igale salgale näidata kordamööda (1—2 minutit) teatud esemeid ja lasta need ühiselt üles tähendada, milline salk esitab täiuslikuma nimistu. Kasustada võib ühes toas leiduvaid esemeid, lastes salgal sellest toast läbi sammuda. Selgitada teisi Kimi mängu variatsioone.
7. Koonduse lõpetamine. Ülesanded järgnevaks koonduseks: nelinurkne köidis, valmistada näitlik töö selle koonduse punkt 5 alusel miniatuuris.
8. Tõotuse tseremoonia näitlikult terve rühmaga. „Sk. käsirmt.“ lk. 29—30 (10 min.).
9. Rist-köidis: a) näitlikult; b) ülesanded salkadele, 6 kepi kokkukõitmisel nelinurkse- ja ristkõidiste abil. „Sktl. teel“ lk. 67, joon. 29—3-a näidatud põhimõttel. Juhiseid vaata „Sk. käsirmt.“ lk. 60 (20 minutit).
10. „Enesemõõtmisest“ ja praktilisi mõõtm. katseid: a) antagu mitmesug. raskus. asju käega kaalumiseks ja tulemuste ülesmärkimiseks, pärast öeldagu tõelised andmed grammides; b) sama metallrahade raskuses ja läbimõõdus; c) lastagu mõne eseme mõõdud eemalt määrata. Seda võib teostada sama hästi võistlevalt salkade vahel kui ka individuaalselt. „Sk. käsirmt.“ lk. 62—65 (25 minutit).
11. Koonduse lõpetamine. Ülesanded järgnevaks koonduseks: ristkõidis, enesemõõtmise tabel.

IV koondus.

Pidage meeles:

hooga töömeeleolu säilitamiseks ärgu puudugu ühelgi koondusel vahelduseks laul, hüüded, võitjate elada laskmised jne.

1. Avamine (5 minutit).
2. Mängud (10 min.).
3. Aja ja hulga (arvu) määramisest:
 - a) selgitavalt;
 - b) lasta ära määrata märguandega teatud ajavahehiku möödumist;
 - d) silmapilke ülevaate järele määrata inimeste või esemete hulk (arv).
 Teostatav salkade vahel võistlevalt või üksikult. „Skaudi käsirmt.“ lk. 62—63 (15 min.).
4. Küsimusi skautl. teadmiste kont-

rollimiseks ja huvi tõstmiseks, esitades igapäevase ühe küsimuse, sel teel õpivad kõik üksteiselt. Näit.: Mis tähendavad sk. tervituses 3 sõrme? Milline seadus ütleb, et sk. ei ole saamatu? Teemärk „läksin koju“? Kui suur on meie riigi lipp? Kui vana? Millist sõlme kasustada, et ennast põlevast majast alla lasta? Mis täht semaforis on A vastand? Pikad ja lühidavad viled vahelduvalt? jne. jne. (10 minutit).

5. „K o l m i k r ü h m i t u s e s ü s t e e m“ (hundi- ja skaudi- vanemskaudid). Materjali käesolevas vihus, „Sk. käsirmt“ lk. 12—15, „Sktl. teel“ lk. 187—195 (25 minutit).
6. K ä s i t ö ö. Valmistada kohal leiduvast või kätte antavast materjalist (puutükid, nõõriotsad jne.) mingisugune ese (paberinuga, küünlajalg, riidepuu, laagritarbid vm.). Ainsaks tööriistaks nuga, kasustades ka juhuslikult kaasasleiduvat materjali (15 minutit).
7. R i s t t o e k ö i d i s :
 - a) demonstreerimine;
 - b) ülesanne salkadele, igal salgal valmistada kolmest kepest 1 silla rist-kandetugi, kasutades kaasasolevaid nõõre rist- ning risttoe köidisteks.„Sk. käsirmt.“ lk. 60 (20 minutit).
8. M ä n g u d (10 minutit).
9. L õ p e t a m i n e.
Ülesanne: käsitöö pussnoa abil.

V koondus.

1. A v a m i n e.
2. M ä n g u d.
3. „M ä n g j a v ö i s t l u s“. Põhimõte: välditagu kestvaid võistlusi, skautlikud võistlused olgu lühidavad, peamiselt huvi tõstmiseks; mängud olgu sihitud iseloomu ja tervise arendamiseks. (Seda referenti oleks soovitatav leida väljapoolt, luues skautlusele uusi suhteid.) (25 min.)
4. N õ õ r i o t s t e p a l i s t a m i n e,

näitlikult ja tegelikult kõigiga. Igal osavõtjal olgu tükk köit ja 1 meeter head peenikest nõõri. Juhiseid „Skaudi käsirmt.“ lk. 60—61 (15 min.).

5. „J ä l g i m i s e s t“. Selgitavaid näiteid, soovit. tabelid.
 - 1) Teatud kõigile tuntud, kuid mitte kohalviibiva isiku iseloomustamine (lasta üksikult kirjeldada).
 - 2) Teatud asja või ruumi kirjeldamine mälu järgi.
 - 3) Ootamatu sündmuse demonstreerimine. tegelikust elust ja lasta nähtut kirjeldada.
6. M ä n g : Enese võimalikult loomupärane maskeerimine kohal leiduvate võimaluste abil 5 min. jooksul.
7. K o m p a s s j a o r i e n t e e r u m i s e v ö i m a l u s i. „Sktl. teel“ lk. 78—81.
8. L õ p e t a m i n e.

VI koondus.

Pidage meeles:

koonduse ava- ja lõpptseremoonia võib vahelduda ja erineda omapärasustes, peasi, et see oleks kooskõlas oma sihiga.

1. A v a m i n e.
2. M ä n g.
3. „E s i m e s e j ä r g u s k a u d i e k s a m“. Metoodilisi juhiseid (20 min.).
4. S a l k a d e o m a d t ö ö k o o n d u s e d i s e s e i s v a l t v a l i t u d s a l g a j u h t i d e j u h t i m i s e l v a l m i s k o o s t a t u d k a v a a l u s e l.

Kui olukord võimaldab, võib seda osa asendada ka pioneeri ülesandega kogu rühmale, salkade tööjaotuses, rippuva silla ehitamisega. Üks salkadest valmistaks üksikute keppide jätkamise teel ühe pika kandetala, teine salk valmistab kahest köiest ja isiklistest nõõridest silla pealmise osa, kuna kolmas salk valmistaks mõlemad risttoed. Silla osade ühendamisel jätkab iga salk oma osa liitmist. Põhimõte „Skautl. teel“ lk. 67, joon. 29—2.

5. „K u i d a s õ p e t a d a e s i m e s t a b i“. Metoodilisi juhiseid (15 min.).
6. L õ p e t a m i n e.

Metoodilisi näpunäiteid.

Signaalid riviharjutusteks.

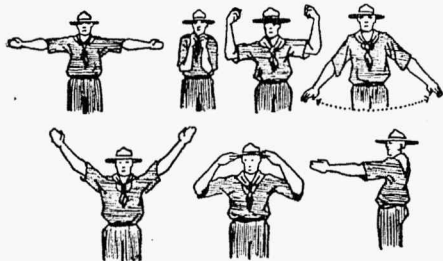
(Vt. ka „Skautlikul teel“, lk. 137—139).

Skautlikkudel harjutustel välditagu sõnalisi käsklusi, sagedasti on see ebaskautlik. Märkide ja signaalide kasutamine arendab poistes erkust ja tähelepanu. Vahelduseks viis minutit rivilist treeningut sõnadeta külma aja õhtutel koondustel mõjub kõigisse hästi.

Signaalide kasustamine.

Sobivad signaalid rühma või salga ülesseadmiseks on näidatud joonistel, kuid rühmal ja salgal peaksid olema veel omad erisignaaliid.

Märguandel asuvad esimestena kohale salgajuhid, kelle järel rivistuvad teised vastavalt signaalile. Ülesrivistumine võib teostuda kas näoga või seljaga juhtija poole, sõltudes sellest, kas olid signaali puhul peopesad või käeseljad ees.

1) joonele! 2) salgad kolonni 3) sama harvend. intervaalidega 4) rivistuda hobuseraua taoliselt 5) salgad rivistuda kolonni taha koonduv. kiirtena 6) sama ette koonduv. kiirtena s. o. tagumised intervaalid on suuremad 7) rühm joonele — salgad üksteise taga.

Kogu liikumine sünnib joostes, ilma kõnelusteta ja nii vaikselt kui võimalik „Hea algus on pool võitu.“

Kui rivikord on asendunud, jäävad poisid „vabalt“ seisakusse, mitte „valvel“. „Valvel“ seisuks on vastav erisignaaliid. Üldse on soovitatav, et iga ühik leiutaks veel oma erisignaaliid.

Teistest signaalidest on soovit. vilesignaaliid, salgahüüd, kepisignaaliid, erisignaaliid luurei (võib ise koostada).

Lipp, tervitus, skaudi leppemärgid.

Eeskätt Eesti rahvuslipu ajalugu, õiged mõõdud, värvid ja tähendusi. Kasustage küsimusi, nagu:

Eesti rahvuslipu värvid?

Millal asetada lipp välja, kui kauaks, suvel, talvel?

Mis tähendab lipp mastis, poolmastis, all?

Kuidas ja millal tervitada lippu? jne.

Tervitus.

Selgita ja pööra tähelepanu saluudile 1) tervituseks, 2) lugupidamis- või viisakuseavalduseks. Näitlikult.

Hoidu saluudi nõudeist distsipliini maksmapaneku või eneseilistamise huvides.

Skaudi juhid olgu ise tähelepanelikud tervitamises.

Küsimusi:

Sõrmede asetusviis skaudi tervitusel? Selle tähendus?

Miks tervitad teist skautvenda?

Kellele saluteerid ja kunas?

Mitut liiki skaudi saluute tunneme?

Mis need on?

Milles seisab saluudi algupära, päritolu?

Kes saluteerib enne, skaudijuht või skaut?

Leppemärgid.

Teemärgid on selleks, et järgnevad leiaksid õige tee. Need on loetavad teistele skautidele, mitte igapähele. Kustuta märgid pärast kasutamist. Läbides võõrast teekonda, „olgu silmad ikka taga“. Peetagu meeles ja peetagu aru ajas ja maa pikkuses, samuti mõõduvates ehitistes, puudes, mõõdutulpades, aedades, märkides maapinnal jne.

Skaudi leppemärkide kasustamine sõnaliselt, käte, lippude, kepi, valguse, hääle, kirjutatud mõõtude, teemärkide näol arendab tähelepaneku- ja järelsusvõimet.

Ka eriliste salamärkide kasustamine ümbruse plaani joonestamisel elamute juurde tähistamiseks, elanikkude iseloomu, olukorra ja võimaluste äramärkimiseks on skautlik ülesanne.

Kuidas õpetada esmasabi.

Enamik skaute, skaudikatsed ja teise järgu vahelises astmes (12—14 a.) on liiga noored selleks, et olla teadlikud kõigest esmasabi aladest. Sellele vaatamata nad peaksid oskama käsitada lihtsamaid õnnetusjuhtumeid ja peaksid suutma, õppides algelisi tervishoiu nõudeid, hoida endid tervetena ja arendada isiklikku head tervist ja püüvat töömeeleolu.

Õppeviis.

Meie õppeviis on väga lihtne, aga selge ja eriti praktiline. Selles vanuses on vähesest praktikast palju enam tulu kui paljudest teoreetilistest seletustest. See pärast ärge andke raamatuid õppimiseks. Raamatute jaoks on aega, kuni tuleb õppida I järku või töötada sanitari eriala jaoks. Harjutused peaksid kestma mõnda nädalat ja koosnema lühikestest loengutest ning pikematest praktilistest ülesannetest.

K a v a.

Tervishoiu nõuded.

Jutustus vastupidavuse tähtsusest, näiteid tegelikust elust, näiteid Eesti Vabadussõjast. Sobivaid jutustisi leidub küllaldaselt „Eesti Skaudi“ veergudel, käsitledes ainet lühidalt esimesel loengul. Järgnevail koondusil ärgu puudugu selgitavad jutustised teistes avaldustes. Võimlemisharjutusi näidatagu arusaadavalt üksikult. Neid tuleb harjutada, nii et skaudid õpivad neid tundma põhjalikult ja oskavad neid õieti teha, saades nii neist maksimaalset kasu. Pidage meeles, iga harjutus täidetagu vaevatult, kuid põhjalikult (vt. „Skautl. teel“, lk. 124—131).

Lihtsad õnnetusjuhtumid.

Haava puhastamine.

Lühike selgitav kõnelus haava puhastamise tähtsusest on siinkohal soovitatav. Poisid selles vanuses saavad kergesti aru pisikuteteooriast, kui seda käsitleda huviga.

Selgitada, kuidas käsitada haava: a) kui ei ole sanitaarpauna, b) kui on sanitaarpaun.

Viimasel juhul ärge piirduge sellega, et ütlete õpilasele, et lüsool ja jood on kõige eelistatavamad antiseptilised vahendid. Laske tal võtta pudel, valada vett sisse, juurde lisada õige annus antiseptilist ainet.

Samal viisil nõudke temalt hilisema haava sidumise juures käte pesemist. Leida sobiv side, lõigata paras tükk, panna seda kujutatavale haavale ja siduda. See osutub vahest kalliks, kuid võib olla kindel, et õpilane tõesti teab, millest ta räägib, kui ta soravalt jutustab, kuidas „puhastada haava, kuidas panna peale haavamarlit ja siduda“.

Eelistatud põletushaavade arstimisviis on nüüd: asetada vigastatud liige kehatemperatuuriga võrdse soojusega vette. Lahusega poolest liitrist veest ja ühest dessertlusikatäiest söögisoodast pesta haava. Asetada haavale linast riiet, haavamarlit, mis on niisutatud samas lahuses, ja hoida niiskena. Kui söögisooda on kättesaamatu, siis katta põletushaav puuvillaga ja kergelt siduda.

Harjumusmeetodid.

Harilikud harjumusmeetodid on väga kasulikud poistele neis aastais. Näiteks, kui on puru silmas, oleks meetod umbes järgmine:

Heleda valguse käes vaadata silma, lasta liigutada silma ülalt alla ja vasakult paremale, tõmmata alla alumine silmalaug ja vaadata sinna sisse puru leidmiseks, keerata ümber ülemine laug (ainult sel juhul, kui poiss on ettevaatlik ja usaldatav), leides puru kõrvaldada see puhta taskurätiku jne. abil; kui puru kõr-

valdamine osatub võimatuks, hõõruda teist silma, tilgutada silma kastoõli jne. jne.

See oteks lühidalt meetod, mis on parim väikestele poistele. Kõik teised väikesemad vigastused leiavad käsitlust samuti harjumusmeetodil.

Katse d.

Katsetades poiste oskusi, et näha, kas nad on omandanud meetodid õieti, on parem, kui lasta neid teha tööd ja mitte piirduda ainult suusõnaliste vastustega.

Sidumine.

Sidumist tuleb õppida samm-sammult. Tuleb kindlaks teha, kas on täielikult aru saanud õpitud võttest enne uue võtte juurde üleminekut. Sidumisvõistlustel tuleks hinnata meetodi täpsust, korralikkust ja, mis on väga tähtis, sideme püsivust haaval. Poisid seotud põlvedega peavad jooksma ümber toa paar korda, enne kui anda rahuldav otsus. Võistlustel ei tohi kunagi kiirus olla mõõduandev.

Järjekindlus.

Skautidjuht või instruktor peaks endale selgeks tegema, millist meetodit ta kavatab tarvitada, igal juhul sellest aga kinni pidama.

Vahelduvad meetodid segavad. Ainsad soovitatavad erisugused meetodid on need, millest juba ülalpool juttu, s. o. arstimine sanitaarpauna abil või ilma.

Pärast katsete möödumist on soovitatav korraldada aegajalt praktilisi töid ja võistlusi, et õpitud ained ei unuks.

Kimi-mäng ja jälgimine.

Need on erinevad katsed, kuid skaudile on kasulikud mõlemad, sest nad arendavad mitmekülgust.

Pidage meeles kimi-mängu põhimõtet. Selles õpetati Kimile tähele panna mitte üksnes neid asju, mis teda huvitavad, vaid ka neid, mis osutuksid tarvilikuks tema tulevases töös.

Jälgimisharjutused ja mängud osutavad põhjapanevale väärtusele. Nende sihiks on, õpetada skautidele kiiret taipamist ja varemnähtu meelepidamist.

Alustada tuleb üksikute asjadega, vaadeldes pisemaid enne, nõudes täpsat kirjeldust, praktiseerides innukalt, suurendades asjade arvu ning vähendades aega, samm-sammult.

Skautidjuht peab hoolitsema järjekindlate harjutusvõimaluste ja kordamise eest, tuues vaheldust asjade iseloomusse ja nende demonstreerimise meetoditesse, nii alal hoides huvi asja vastu.

Vaateakna vaatlus on teine Kimimängu mooduseid.

Jälgimine. (Üldjoontes vt. „Skautliteel“, lk. 118—121.)

Eelistatud on praktika, ja võimalusi selleks peaks aina soodustatama.

Skautid leppemärgid tehtagu enam-vähem looduslikest ainetest, ilma kriidita. Nad peaksid olema kaunis ligistikk ja võrdlemisi selged.

Kimi-mängus on nõutav meeles pidada $\frac{2}{3}$ asjadest ja sama vahekorra võib tarvitada ka teise järgu jälgimisel.

Katse peab olema individuaalne. Kui on enam kui üks kandidaat, võib saata neid samale teele, kuid teatud kauguses.

Kuidas äratada huvi signaliseerimise vastu.

Signalisatsioonis, nagu kõigil skautluse aladel, tuleb peaarõhk panna huvile. Selleks on palju võimalusi.

Semafori on kerge õpetada ja kerge õppida. Tal on praktiline väärtus, näiteks matkal, soisel maal liikumisel jne.

Morse on siiski kõige tähtsam ja kindlam viis.

Skautidele tuleb õpetada kõigepealt vastuvõtmist ja lugemist, enne kui nad võivad saata. Tähed antagu väikestes gruppides ja seda tehku ainult vilunud signalist.

(Järgneb.)